

לצאת ידי חובת שלמי שמחה בתודה שנדר

מי שנדר קרבן תודה, והביאו ברגל, יוצא בו גם ידי חובת שלמי שמחה, שכשצוותה תורה "וְשָׂמַחְתָּ בְּחֶגְדְּךָ" לאכול בשר שלמים, לא צוותה שיביאו שלמים מיוחדים לצורך כך, ובכל שלמים שיאכל, יוצא ידי חובת שמחה, אף כשהביאם מחמת נדרו^א.

לצאת ידי חובת שלמי חגיגה בתודה שנדר

מי שנדר קרבן תודה, והביאו ברגל, אינו יוצא בו גם ידי חובת שלמי חגיגה, כי כשצוותה תורה "וְחִגַּגְתֶּם אִתּוֹ חֶגְלֵהּ" (ויקרא כ"ג מ"א) חייבה להביא שלמים לשם חגיגה, וכלל בדינו, שכל דבר חובה, אינו בא אלא מן החולין, ולא מדבר שכבר מחויב להביאו.

ומבואר, שכן הדין גם אם מתחילה כשנדר את התודה, פירש על מנת לצאת בה שלמי חגיגה, אין הדבר בידו, ועליו להביא שלמי חגיגה בפני עצמם.

וכן אמר רבי יוחנן, שהאומר, "הרי עלי תודה ואצא בה ידי חגיגה", נדרו שנדר להביא תודה חל, ומחויב להביא תודה, ואינו יוצא בה ידי חגיגה, כי כשאמר, "הרי עלי תודה", מיד נתחייב בה, שהאמירה להקדש הרי היא כמעשה [אמירה לגבוה כמסירה להדיוט], וכשאמר לאחר מכן "ואצא בה ידי חגיגה", אין הדבר בידו.

וכן מי שאמר "הריני נזיר ואגלח [כלומר אביא קרבנות נזירות] ממעות מעשר", נזירותו חלה עליו, ואינו יוצא בקרבנות שיביא ממעות מעשר, כי כשאמר, "הריני נזיר", מיד חלה עליו נזירות, וכשאמר לאחר מכן "ואגלח ממעות מעשר", אין הדבר בידו^ב.

יש שאמרו שדברי רבי יוחנן אלו נאמרו כתשובה לספיקו של ריש לקיש, ויש אומרים שמעצמו אמרם רבי יוחנן.

^א דתניא במסכת חגיגה "ושמחת בחגך", לרבות כל מיני שמחות של בשר לשמחה ... ומיהו, פשיטא לן דכל זמן שביית המקדש קיים אין שמחה אלא בבשר, שנאמר "וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת" והאי קרא בהר גרזים כתיב, ולא בשלמי שמחת יום טוב כתיב, דשמחת יום טוב, אם יש לו בכורות ומעשר בהמה, אין צריך להביא שלמים. [רש"י].

^ב ודוקא דקאמר הכי, אבל אם אמר אפכא, "על מנת שאצא משום חגיגה הרי עלי תודה" לא, וכן בנזיר, וכן משמע בסמוך, דקאמר דטעמא דאמר הבו ליה ולנסיב ... וכן פירש בקונטרס ... טעמא משום דכיון דאמר הרי עלי, נתחייב, דאמירה לגבוה כמסירתו להדיוט, וכי אמר על מנת לאו מילתא היא. [תוס'].